

1. ד"ר אבו עמרה, ת"ז
  2. אבו עמרה, ת"ז
  3. אבו עמרה, ת"ז
- באמצעות ב"כ עו"ד אלעד כהנא ואח' המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר רח' אבו עוביידה 4, ירושלים 97200
טלפון: 02-6283555; פקסי: 02-6276317

העותרים

נ ג ד

1. אלוף פיקוד הדרום
  2. ראש מת"ק עזה
  3. מדינת ישראל
- באמצעות פרקליטות המדינה רח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029 ירושלים
טלפון: 02-6466194; פקסי: 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מוגשת בזה תגובה מטעם המשיבים לעתירה.

1. עניינה של העתירה בבקשתה של העותרת 1 (להלן: העותרת) לצאת מישראל לשטח רצועת עזה, כדי לפגוש את ילדיה השוהים שם.
2. כפי שיפורט להלן, עמדת המשיבים הינה כי דין העתירה להידחות, על רקע המדיניות הנוכחית, המבקשת לצמצם את המעבר בין איו"ש ורצועת עזה למקרים הומניטאריים חריגים, בדגש על מקרים רפואיים דחופים. כפי שיפורט להלן, מדיניות זו נקבעה בעיקר נוכח פעילותם של ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה ומאמצייהם הכבירים להעביר את תשתיות הטרור הפועלות ברצועת עזה לאיו"ש, ואף לחזק את תשתיות הטרור הפועלות באיו"ש כיום.

עיקרי העובדות הרלוונטיות

3. העותרת הינה תושבת רמאללה. על פי הנטען בעתירה, היא ובעלה לשעבר נישאו זה לזה בשנת 1992 ועברו לרצועת עזה בשנת 1998. בשנת 2003 עברו בני הזוג לירדן. בשנת 2004

התגרשו בני הזוג, ובשנת 2006 עברו הילדים למשמורתו של אביהם ברצועת עזה. בשנת 2009 החלה העותרת להתגורר באיו"ש, והיא מבקשת להיכנס לרצועת עזה כדי לבקר את ילדיה.

4. העותרת מחזיקה בהיתר כניסה לישראל, לצורך עבודתה כרופאה בבית החולים "אלמוטלעי" שבירושלים. ההיתר בתוקף עד 29.3.2011.

5. כפי שמתואר בעתירה, החל מחודש מרץ 2010 ועד לחודש אוגוסט 2010 התקיימו חילופי מכתבים בין העותרת לבין לשכת היועץ המשפטי לאיו"ש, בהם הובהר לה כי בקשתה לצאת מישראל לרצועת עזה לצורך ביקור ילדיה נדחתה. לאחר מכן, בימים 26.8.2010 ו-19.9.2010 שלחה העותרת מכתבים באותו נושא לקצין פניות הציבור של המינהל האזרחי באיו"ש, אולם גם בקשתה זו נדחתה ביום 17.10.2010, לאור המדיניות שתפורט להלן.

6. ביום 7.12.2010 פנתה העותרת למוקד ההומניטרי במת"ק עזה, וביקשה "לתאם את כניסתה לרצועת עזה". פנייתה נענתה ביום 9.12.2010, ונכתב לה כי פנייתה צריכה הייתה להיות מופנית למת"ק הסמוך למקום מגוריה באיו"ש.

חלופת המכתבים כולה צורפה לעתירה.

7. ביום 10.1.2011 הוגשה העתירה שבכותרת.

רקע

8. כידוע, אזור יהודה והשומרון הוכרז כשטח צבאי סגור בצו בדבר שטחים סגורים (אזור הגדרה המערבית) (תיקון) (מס' 34), התשכ"ז-1967. לאור זאת, תושב איו"ש המבקש לצאת מאיו"ש נדרש לקבל היתר מאת המפקד הצבאי לאיו"ש.

9. היתר כניסה לישראל ניתן על ידי המפקד הצבאי לאיו"ש לבקשת האדם המבקש להחזיק בו, והוא ניתן לצרכים ספציפיים שאותם מפרט אותו אדם בבקשתו. כך למשל, היתר הכניסה שניתן לעותרת ניתן לצרכי עבודתה בבית החולים הדסה שבירושלים, ולצורך כך בלבד. היתר זה ניתן לאחר שנערך איזון בין צרכיה של המבקשת לבין צרכי הביטחון של מדינת ישראל, ובעריכת איזון זה מתחשב המפקד הצבאי בין היתר במטרה שלשמה התבקש ההיתר, במצב המדיני-בטחוני בעת בחינת הבקשה, ובהתאם לכך - במדיניות מתן ההיתרים הכללית.

10. כאמור, ההיתר שניתן לעותרת ניתן לה לצרכי עבודתה בלבד. ההיתר לא ניתן לה לצרכים אחרים, ובכללם לצורך מעבר או יציאה לרצועת עזה. אם ברצונה של העותרת לעבור מאיו"ש לרצועת עזה, דרך שטח ישראל, הרי שהיא עליה לפנות בנפרד ולבקש מהמפקד

הצבאי לאיו"ש היתר למעבר דרך ישראל לרצועת עזה, כפי שאכן עשתה. לאחר שעשתה כן, בחן המפקד הצבאי את בקשתה ואיזן בין הצורך שבשבילו ביקשה העותרת לצאת לרצועת עזה לבין צרכי הביטחון ומדיניות המעבר הכללית לרצועת עזה. לאור איזון זה, ובהתאם למדיניות הנוגעת לבקשות מסוג זה, הוחלט לדחות את בקשתה של העותרת.

ברי כי איזון זה שונה בתכלית מהאיזון שערך המפקד הצבאי כאשר אישר את בקשתה של העותרת להיכנס לישראל לצורך עבודה.

11. יוער שמסיבה זו, המשיבים 1-2 - מפקד פיקוד הדרום וראש מתי"ק עזה - כלל אינם רלוונטיים לעתירה זו, והמשיב הרלוונטי הוא המפקד הצבאי לאיו"ש, שבסמכותו ליתן לתושבי האזור היתרי כניסה לישראל לצורך מעבר לרצועת עזה.

12. לעניין זה, ולשם השוואה, יוזכרו השיקולים שאותם שוקל מפקד פיקוד הדרום כאשר הוא בוחן בקשה של אזרחית ישראלים לכניסה לרצועת עזה, לפי החוק ליישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005. בית המשפט הנכבד עמד על שיקולים אלו בבג"ץ 10336/06 אבו חוצה נ' אלוף פיקוד הדרום, תק-על 2006(4) 5086 (2006), כדלהלן:

"הגורם המוסמך לאשר כניסת ישראלים לחבל עזה הוא אלוף פיקוד הדרום, ובידו שיקול הדעת בענין התרת כניסתם של ישראלים לאזור זה. בין שיקוליו עומד, מצד אחד, החשש כי כניסת ישראלים לעזה תיצור סיכונים בטחוניים משמעותיים בשל נסיונות צפויים של ארגוני הטרור לשלבם בפעילותם, לקידום מטרותיהם; מצד שני, נשקלים בהקשר זה היבטים הומניטריים הקשורים בצרכיהם הטבעיים של אזרחים ישראלים לבקר את קרובי משפחתם ברצועה, במיוחד במהלך החגים."

(ההדגשות בציטוט זה ובציטוטים להלן - כולן נוספו ע"י הח"מ)

וכן נקבע בבג"ץ 6339/07 גזאווי נ' אלוף פיקוד דרום, פדאור 07-36-549 (2007):

"עיינו בעתירה ובתגובה, ולא מצאנו כי הנימוקים לאי מתן ההיתר מקימים עילה להתערבותנו. ראשית, כפי שמציינים המשיבים, גם בתקופות שקדמו לתפיסת השלטון ברצועת עזה על ידי החמא"ס, ניתנו היתרים רק לצרכי ביקור של קרובים מדרגה ראשונה, בשל צורך הומניטרי חריג. בענייננו, העותרים אינם קרובים מדרגה ראשונה של בני הזוג המתחתנים (אלא של הוריהם) ומשכך, גם בהתאם למדיניות הקודמת ספק אם היתה הבקשה נענית. אולם אין לנו צורך להכריע בכך שכן הסירוב להתיר את כניסתם של העותרים לרצועת עזה הינו פועל יוצא של המצב השורר ברצועה בעת זו, ובסיכונים לחיי אדם הכרוכים בפתיחתו של מעבר ארז (וראו בהקשר זה: בג"ץ 5429/07 רופאים לזכויות אדם נ' שר הביטחון (לא פורסם, 28.6.07, פסקה 5(ב)). נוכח אלה, לא מצאנו כי קמה - בנקודת הזמן הנוכחית - עילה להתערבותו של בית משפט זה בהחלטת אלוף פיקוד הדרום, בנסיבותיו

הקונקרטיות של המקרה שלפנינו. יש לקוות, כי עם חלוף העיתים תשתנה תמונת המצב הבטחונית, באופן בו ניתן יהיה לשנות את המדיניות ביחס למעבר ישראלים לרצועת עזה."

ענייננו אינו בהיתר כניסה לרצועת עזה הניתן לתושבי ישראל על ידי מפקד פיקוד הדרום, אלא בהיתר כניסה לישראל לצורך מעבר לרצועת עזה הניתן לתושבי איו"ש על ידי מפקד האזור. עם זאת, מובן כי מפקד האזור, כאשר הוא בוחן בקשה שכזו, בוחן בין שאר שיקוליו גם את השיקולים שפורטו בפסקי דין אלו.

מדיניות המשיבים לעניין מעבר בין איו"ש ורצועת עזה

13. מאז חודש ספטמבר 2000 מתנהל נגד מדינת ישראל עימות מזוין מצד ארגוני הטרור הפלסטינים. עימות זה לא הופסק, אלא אף התגבר לאחר יציאת כוחות צה"ל מרצועת עזה, ביטול הממשל הצבאי ברצועה ותום שליטתה האפקטיבית של מדינת ישראל ברצועה בשנת 2005 (ראו לעניין זה לדוגמא: בג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה, פדאור 890-3-08 (2008)).

כך, גם לאחר יציאת כוחות צה"ל מרצועת עזה ממשיכים ארגוני הטרור הפועלים ברצועה בפעילות נגד מדינת ישראל ותושביה, בין היתר באמצעות ירי תלול-מסלול לעבר שטח ישראל, פיגועים ונסיונות לפגוע באזרחים ובחיילים במעברים שבין הרצועה לישראל, לאורך גדר המערכת ובשטח המדינה.

14. התמודדות ממשלת ישראל עם עימות זה הושפעה גם מהאירועים שהתרחשו בחודש יוני 2007, במסגרתם איבדה הרשות הפלסטינית את שליטתה ברצועת עזה וזו עברה לשליטה בלעדית של ארגון החמא"ס, אשר נטל את השלטון ברצועה בכוח הזרוע. בעקבות אירועים אלו, ביום 19.9.2007 קיבלה ועדת השרים לעניינים ביטחון לאומי (הקבינט) את החלטה ב/34, שהגדירה את רצועת עזה כ"שטח עויני", ובין השאר הטילה מגבלות על תנועת אנשים וסחורות מרצועת עזה ואליה.

15. עם מאמצים אלו ממשלת ישראל מבקשת להתמודד, בין היתר, באמצעות צמצום התנועות בין רצועת עזה לאיו"ש, ולהיפך.

16. לפיכך, המדיניות הנוהגת כיום בכל הנוגע לכניסת תושבי עזה לאיו"ש הינה מדיניות בידול בין האזורים, המצמצמת את המקרים המאושרים לכניסה לאיו"ש למקרים הומניטריים וחריגים בלבד.

17. מדיניות מצמצמת זו, הנגזרת כאמור מן המצב הבטחוני-מדיני, נבחנה על ידי בית המשפט הנכבד לא אחת. בין היתר, התייחס בית המשפט הנכבד למדיניות זו במסגרת בג"ץ

1583/10 אבו חמידה נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית, פדאור 724-10-10 (2010), שם נדחתה עתירתה של תושבת איו"ש שביקשה לעבור לרצועת עזה לזמן קצוב כדי לבקר את בעלה, על רקע המדיניות האמורה. באותו פסק דין נקבע כדלקמן:

"בעניין זה, כך עולה מתשובת המדינה, ביקור קצוב מועד של תושבי איזור יהודה ושומרון ברצועת עזה מתאפשר אך ורק במקרים חריגים והומניטריים. בנסיבות המיוחדות המתקיימות היום, בכל הקשור לרצועת עזה, החליטה הרשות המוסמכת כי אין להתיר מעבר לצורך ביקורי בני-משפחה, אלא במקרים חריגים. המדיניות האמורה נסמכת על החלטת ממשלה בדבר הטלת מגבלות שונות על רצועת עזה, ועל תנועת אנשים מהרצועה ואליה. החלטה זו נבחנה בעבר בבית-משפט זה ולא נמצאה עילה להתערב בה. כיוון שכך, אין מנוס מדחיית העתירה והיא נדחית ללא צו להוצאות."

18. גם במסגרת פסק הדין בבג"ץ 9657/07 גרבע נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, תק-על 2008(3), 2362 (2008), דחה בית המשפט בקשה של תושבת הרצועה להיכנס לאיו"ש לצורך ביקור ילדיה, וקבע כדלקמן:

" הרשות המוסמכת החליטה כי בנסיבות דהיום אין להתיר מעבר כאמור אלא במקרים חריגים וכי עניינה של העותרת 1 אינו בא בגדרם. על רקע המציאות הבטחונית הקיימת במיוחד ברצועת עזה, לא מצאנו שנפגל פגם בהחלטה שלא להתיר לבקשתה של העותרת 1. המקרה הנוכחי שונה באופן מהותי ממקרים אחרים בהם קיימות נסיבות רפואיות חריגות וכדומה. יש לזכור כי לעותרת 1 אין זכות קנויה להיכנס לישראל למטרה כלשהי, כולל מעבר לאזור יהודה ושומרון."

19. יצוין כי בית המשפט הנכבד אישר את מדיניות המשיב כמה פעמים נוספות - ראו לדוגמא: בג"ץ 5829/09 מנצור ואח' נ' המפקד הצבאי (טרם פורסם, ניתן ביום 30.7.09); בג"ץ 4906/10 שריף נ' שר הביטחון, פדאור 317-25-10 (2010).

20. אם כן, כפי שאף אושר על ידי בית המשפט הנכבד לא אחת בעבר, המדיניות הנוכחית לעניין מעברם של פלסטינים מאיו"ש לרצועת עזה הינה כי המעבר מתאפשר במקרים הומניטאריים חריגים בלבד, בדגש על מקרים רפואיים דחופים, כאשר קשרי משפחה אינם מהווים טעם מספיק להתרת המעבר.

סיכום

21. המשיבים סבורים כי אין כל עילה או מקום להתערבות בהחלטתם שלא להתיר את מעברה של העותרת, תושבת איו"ש המחזיקה בהיתר תקף לשהייה בישראל לצורך עבודתה, לרצועת עזה, לצורך ביקור ילדיה השוהים ברצועה.

22. לעמדת המשיבים, העובדה כי העותרת מחזיקה בהיתר שהייה בישראל איננה מעלה או מורידה לעניין בחינת בקשתה לעבור לרצועת עזה, שכן היתר זה ניתן לה לצורך עבודתה בישראל, ולצורך זה בלבד. ככל שברצונה לעבור לרצועת עזה, עליה לפנות למפקד הצבאי בבקשה נפרדת, אשר תיבחן בהתאם לשיקולים הרלוונטיים. גם בפן המהותי, בחינת בקשתה של העותרת למעבר לרצועת עזה דרך שטח ישראל דורשת התחשבות במגוון שיקולים שכלל אינם רלוונטיים בבחינת בקשה להיתר שהייה בישראל לצורך עבודה.
23. בעת הנוכחית, לאור המצב המדיני והמצב הבטחוני, המשך שליטת ארגון הטרור חמא"ס ברצועת עזה, ושאיפתם הבלתי פוסקת של ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה להעתיק פעילותם גם לאיו"ש, המעבר בין האזורים מתאפשר רק במקרים הומניטאריים חריגים, בדגש על מקרים רפואיים דחופים, כאשר קשרי משפחה אינם מהווים טעם מספיק להתרת המעבר. מדיניות זו נבחנה על ידי בית משפט נכבד זה, אשר בשורה של עתירות לא מצא מקום להתערב בה.
24. על כן, לאחר בחינת עניינה של העותרת הוחלט שלא להתיר את המעבר כאמור, לצורך ביקור ילדיה השוהים ברצועה יחד עם בעלה לשעבר.
25. למותר לציין כי בקשות מעין אלה, כמו גם בקשות נוספות של העותרת, ככל שתהיינה, נבחנות באופן עדכני בהתאם למדיניות המשתנה. זאת ועוד; ככל שיגישו העותרת או ילדיה בקשות להיפגש באופן אחר (כגון: העברת מרכז חייה של העותרת לרצועת עזה, כפי שהוצע לעותרת במסגרת בג"ץ 1583/10 אבו חמידה ואח' שהוצג לעיל; מעבר של הילדים לאיו"ש; וכד'), תיבחנה בקשות אלו בהתאם למדיניות באותה העת.
26. בנסיבות אלה, סבורים המשיבים כי לא נפל כל פגם בפעולתם, וכי דין העתירה להידחות, תוך חיוב העותרים בהוצאות.

היום, יום חמישי י"א אדר ב תשע"א (17/03/2011)

יצחק ברט

עוזר ראשי לפרקליט המדינה